

วิทยานิพนธ์เรื่อง	การใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี
คำสำคัญ	สิทธิ / ลิขสิทธิ์ / หลักประกันการชำระหนี้ / บังคับคดี
นักศึกษา	นายอนุวัตร โกวิทวัฒนชัย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.อาภัสสรร์ จันทวิมล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รศ.ดร.ภูมิ โชคเหมาะ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิตสาขากฎหมายธุรกิจ
คณะวิชา	บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2552

บทคัดย่อ

ลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่งที่ไม่มีการรูปร่างแต่มีราคา สิทธิในงานลิขสิทธิ์จะได้รับการคุ้มครองทันทีที่ปรากฏแก่สาธารณชนโดยการเผยแพร่และโดยที่ลิขสิทธิ์เป็นสิ่งที่มียุทธค่าและราคา ประเทศต่างๆ ในหลายๆ ประเทศจึงนำเอางานลิขสิทธิ์มาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยนำสิทธิในลิขสิทธิ์มาใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักในอันที่จะให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน

การนำสิทธิในลิขสิทธิ์มาใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ คือ การนำลิขสิทธิ์มาใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ด้วยทรัพย์สิน โดยวิธีการจำนองหรือวางหลักทรัพย์สินไว้เป็นประกันซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางตามกฎหมายของประเทศส่วนใหญ่ แต่สำหรับประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากตัวบทกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันจะเห็นว่าหลักการนี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับโดยชัดแจ้งเพราะสิทธิในลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตนและจับต้องไม่ได้

เจตนารมณ์สำคัญของการใช้ลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้ คือ การระดมกองทุนหรือเงินทุน อย่างไรก็ตามจุดมุ่งหมายหลักของการระดมทุนเช่นนั้น คือ ผู้ที่เป็นเจ้าของเงินทุนนั้นจะต้องมีหลักทรัพย์ไว้ในครอบครองให้เป็นประกันว่าเงินทุนนั้นจะได้รับการชำระคืนในที่สุดและการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้เป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนี้ได้

แต่ในขณะเดียวกันภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่ปั่นป่วนอยู่ในปัจจุบันในประเทศและประเทศทั่วโลก เมื่อประชากรส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินคั่งค้าง ทุกๆฝ่ายย่อมประสบปัญหาไม่ว่าจะเป็นลูกหนี้หรือเจ้าหนี้หรือผู้เป็นเจ้าของแหล่งเงินทุนก็ตาม ในกรณีที่ลูกหนี้มีหนี้สินคั่งค้าง ลูกหนี้ออมปรารถนาที่จะชำระหนี้เพื่อไม่ให้ขาดความเชื่อถือในสถานะภาพทางการเงินของตน ขณะเดียวกันเจ้าหนี้หรือผู้เป็นเจ้าของแหล่งเงินทุนย่อมปรารถนาที่จะได้รับการชำระหนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ภายใต้สถานะการเช่นนั้น การใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้เป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

ในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาได้กำหนดแนวทางหรือวิธีการไว้สำหรับการนำสิทธิในงานลิขสิทธิ์มาวางเป็นหลักทรัพย์หรือหลักประกันการชำระหนี้ในมาตรา 9 ของประมวลกฎหมายแพ่งที่เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนของการให้ยึดทรัพย์เอาไว้ซึ่งเป็นกรรมวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดสิทธิระหว่างบุคคลโดยการส่งมอบการครอบครองให้ แต่โดยที่ลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตนการส่งมอบการครอบครองจึงต้องมีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนอีกอย่างหนึ่งที่เรียกว่า Perfection (ความสมบูรณ์ของการทำสัญญา) ที่เป็นวิธีก่อให้เกิดสิทธิเหนือทรัพย์สินโดยการเข้าถือเอาทรัพย์สินนั้น นอกจากสหรัฐฯ ซึ่งมีระบบกฎหมายที่ยอมให้นำเอาสิทธิในงานลิขสิทธิ์มาเป็นหลักทรัพย์สำหรับการประกันหนี้สินได้แล้ว ยังมีประเทศอื่นๆ อีกที่มีแนวความคิดที่ยอมให้ใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์มา ค้ำประกันหนี้สินได้ เช่น ประเทศอังกฤษ และประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

การบังคับคดีตามคำพิพากษาเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ได้รับการชำระหนี้โดยอาศัยอำนาจของศาลโดยผ่านทางเจ้าพนักงานบังคับคดีของศาลซึ่งมีอำนาจที่จะกระทำการแทนศาลได้ในการบังคับคดีตามคำสั่งศาลโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำออกขายทอดตลาดแล้วนำเงินไปชำระหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งถึงแม้กฎหมายไทยที่เกี่ยวกับวิธีบังคับคดีตามคำพิพากษาจะไม่มีบทบัญญัติใดที่ห้ามยึดสิทธิในงานลิขสิทธิ์แต่ในทางปฏิบัติจริงก็ไม่มีเจ้าหนี้ตามคำพิพากษารายใดที่ใช้วิธีนี้เพราะมีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ จะมีนักกฎหมายเพียงบางท่านเท่านั้นที่มีความเห็นสนับสนุนว่าการบังคับคดีตามคำพิพากษาจะใช้บังคับต่อสิทธิในลิขสิทธิ์ได้ แต่ถึงกระนั้นก็ไม่มียุติวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่องนี้ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจังเรื่องการใช้สิทธิในงาน

ลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้ที่จะทำการศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายของต่างประเทศอย่างจริงจังจะทำให้ได้รูปแบบสำหรับใช้เป็นตัวอย่างสำหรับนำมาใช้ซึ่งจะทำให้จัดปัญหาและอุปสรรคบางประการในการที่จะนำสิทธิในงานลิขสิทธิ์มาใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ได้เป็นอย่างดี

THESIS TITLE	USE OF COPYRIGHTED WORK AS SECURITY FOR DEBT REPAYMENT AND ITS EXECUTION
KEYWORD	USE / COPYRIGHTED / REPAYMENT / EXECUTION
STUDENT	MR. ANUWAT KOVITWATTANACHAI
THESIS ADVISOR	ASSOC.PROF. ARBHAS CHANDAWIMOL
THESIS CO – ADVISOR	ASSOC.PROF.DR. POOM CHOKMOH
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS
FACULTY	GRADUATE SCHOOL SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2009

ABSTRACT

Copyright is a type of Intellectual Property which is intangible but has commercial value. The copyright is automatically protected upon its becoming public knowledge through publication, and due to the fact that copyright has a commercial value, many countries optimize the benefits deriving there from, particularly by, *inter alia*, using the rights in the copyright as the collateral for the debts with a view to principally having access to the capital market.

The use of copyright as collateral for the debts is to put it in pawn or in pledge to pay the debts which is widely admissible under the laws of most countries, but the scrutiny of the provisions of the prevailing Thai laws discloses that this concept is not yet admissible *expressis verbis* under the Thai Legal system because the copyright is intangible and untouchable.

The important purpose of using copyright as collateral for the debts is to mobilize the fund or capital. However, one fundamental objective in such mobilization of the capital is that the suppliers of the capital have in their possession a guarantee for such

capital to ensure that it would eventually be repaid, and the use of copyright as collateral for such capital is one way to fulfill such objective.

Whereas, in the wake of the on-going financial turmoil in the country and worldwide, when most of the people are indebted and in arrears in the payments of their debts, all sides are in trouble, be it the debtors or the creditors or the fund or capital suppliers in the capital market. In the case where the debtors are in default, they would wish to pay their debts so as to recover the credibility of their financial condition, while the creditors and the suppliers of the loans or operators of the capital market wish to recover the loan that they have granted in order not to have the problem with non-performing loans (NPL). Under such circumstances, using copyright as collateral for the debts is one of the means for the proprietor of the copyright to have access to the capital market.

Foreign country such as the United States of America has set as the method or procedure for pledging the copyright as a security or collateral for the repayment of a debt in Article 9 of the Uniform Commercial Code by following the steps in the Attachment, which is the procedure for the creation of rights between the persons by the delivery of its possession. However, since copyright is an intangible property, the delivery of its possession will require an evidence in writing, and furthermore, there is another method called Perfection. This method creates rights on a property by taking possession of such property. Besides the US whose legal system accepts copyright as a security for debts, there are more countries that also apply this concept of using the copyright to secure debts such as England and Japan.

Enforcement of judgment is another way to obtain repayment of debts by the authority of the court whereby a trustee of the court vested with the power to act on its behalf execute the court's orders by seizing or garnishing assets of the debtors for sale in auction the proceeds of which will be used to repay the debt in accordance with the judgment. Although the Thai laws relating to the procedure for the enforcement of the judgment do not have the stipulations that prohibit seizure of the rights in the copyright.

in practice no creditor by judgment resort to such measure on account of several practical problems.

Just a few jurists are supportive of the view that such an enforcement could be used for the rights in the copyright, but there is nonetheless no clear-cut procedure for such purpose. It is thus an impetus to undertake an in depth study on the use of copyright as a collateral for the debts and its eventual enforcement against such a debt security.

Scrutiny and in depth study of the law and practice of foreign countries can provide a practical paradigm for their eventual emulation that would eradicate the predicaments and hurdles in the use of copyright as collateral for debts in Thailand, at least to some extent.